

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
Кафедра землевпорядного проектування

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан факультету землевпорядкування **Тарас ЄВСЮКОВ**
21 травня 2024 року

«СХВАЛЕНО»
на засіданні кафедри землевпорядного проектування
протокол № 9 від 17 квітня 2024 року

Завідувач кафедри
Андрій МАРТИН

«РОЗГЛЯНУТО»
Гарант ОП «Геодезія та землеустрій» підготовки
здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 193 «Геодезія та землеустрій»

Андрій МАРТИН

РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПРОЦЕДУРА Й ЕТАПИ КОНСОЛІДАЦІЇ ЗЕМЕЛЬ»

Галузь знань 19 – Архітектура та будівництво

Спеціальність 193 – «Геодезія та землеустрій»

Освітня програма Геодезія та землеустрій

Факультет землевпорядкування

Розробник: доцент, к.е.н., доцент Кустовська О.В., к.е.н. ст.викладач Колганова І.Г.

Київ – 2024р.

Розглянуто і затверджено на Вченій раді факультету землевпорядкування, протокол №9 від 21 травня 2024року.

**Опис навчальної дисципліни
«Процедура й етапи консолідації земель»**

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
ОС	«Магістр»	
Спеціальність	193 – «Геодезія та землеустрій»	
Освітня програма	Геодезія та землеустрій	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Вибіркова (ВК2.2.)	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістовних модулів	2	
Форма контролю	Екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форми здобування вищої освіти		
	денна форма здобування вищої освіти	заочна форма здобування вищої освіти
Рік підготовки	2	-
Семестр	3	-
Лекційні заняття	15год.	-
Лабораторні заняття	15год.	-
Самостійна робота	90год.	-
Кількість тижневих годин для денної форми здобувачів вищої освіти	3год.	-

1. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета дисципліни – забезпечити розуміння методології і ключових кроків етапу планування процесу консолідації земель, включаючи комунікації і перемовини на всіх етапах і процедурах консолідації земель.

Завданнями вивчення даної дисципліни є:

1. Вивчення методології, змісту процедури і ключові етапи планування консолідації та перевідведення земель;
2. Вивчення підходів і техніки перерозподілу власності;
3. Вміти складати план консолідації земель, у тому числі знати способи його затвердження та прийняття;
4. Вміти вести перемовини, знати тактику, міркування та комунікативні стратегії, які можна використовувати під час процесу планування перерозподілу;
5. Вміти виконувати варіантне проектування та планування консолідації земель при просторовому проектуванні, усвідомлюючи індивідуальні та соціальні аспекти під час процесу консолідації земель.

Набуття компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати задачі прикладного, дослідницького та/або інноваційного характеру в сфері геодезії та землеустрою.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК03. Здатність розробляти проекти та управляти ними.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК02. Здатність критично осмислювати сучасні проблеми і перспективні напрями розвитку геодезії та землеустрою та суміжних галузей знань.

СК03. Здатність ефективно застосовувати теорії, принципи та технології математики, природничих, технічних, соціальних, економічних наук при розв'язанні комплексних задач геодезії та землеустрою.

СК04. Здатність здійснювати пошук необхідної інформації, обирати і застосовувати сучасні методи обробки, аналізу, оцінювання та оприлюднення даних, зокрема геопросторових, та метаданих при розв'язанні комплексних задач геодезії та землеустрою.

СК05. Здатність обґрунтовувати і оцінювати методи обстежень, вишукувань, випробувань, діагностики, моніторингу об'єктів геодезії та землеустрою.

СК06. Здатність розробляти і реалізовувати проекти у сфері геодезії та землеустрою, а також дотичних до неї міждисциплінарних напрямів із урахуванням технічних, економічних, соціальних, правових та екологічних аспектів.

СК07. Здатність організовувати діяльність та ефективно керувати складними та/або непередбачуваними робочими процесами у сфері геодезії та землеустрою.

Програмні результати навчання (ПРН):

РН03. Приймати ефективні рішення щодо розв'язання завдань прикладного, дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері геодезії та землеустрою, аналізувати альтернативи, будувати прогнози, оцінювати ризики, зокрема в умовах неповної та/або суперечливої інформації та неоднозначних вимог.

РН06. Співпрацювати із замовниками та виконавцями робіт та послуг, готувати тендерні пропозиції в сфері геодезії та землеустрою, укладати відповідні договори.

РН07. Обґрунтовувати вибір обладнання, технологій і процесів щодо управління виробництвом і проведення досліджень у сфері геодезії та землеустрою і суміжних галузях.

РН10. Захищати інтелектуальну власність, комерціалізувати результати науково-дослідної, винахідницької та проектної діяльності.

РН11. Виконувати комплексний аналіз і оцінювання стану об'єктів геодезії та землеустрою і оцінювати наслідки від запровадження практичних заходів.

РН12. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію у сфері геодезії та землеустрою до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Назва змістовних модулів і тем	Кількість годин								
	тижні	Денна форма					Заочна форма		
		усього	у тому числі			усього	у тому числі		
			л	лаб	с.р.		л	лаб	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Змістовний модуль 1. Теоретичні аспекти та техніко-економічне обґрунтування (ТЕО) процедури й етапів консолідації земель									
Тема 1. Вступ та головні етапи процесу перерозподілу (перепланування).	1-2	4	2	2	-	-	-	-	-
Тема 2. ТЕО консолідації земель.	3-4	24	2	2	20				
Тема 3. Визнання та реєстрація законних прав власності.	4-5	29	2	2	25	-	-	-	-

Тема 4 Перерозподіл земельних ділянок: головні підходи і техніки. Права третіх осіб у процесі планування перерозподілу	6-7	4	2	2	-				
Разом за змістовним модулем 1	7	61	8	8	45	2	-	-	-
Змістовний модуль 2. Практичні аспекти консолідації земель									
Тема 5. План переведення/консолідації земель : головні складові, затвердження та прийняття.	7-8	29	2	2	25	-	-	-	-
Тема 6. Перемовини: тактика, міркування та комунікативні стратегії.	9-13	6	3	3	-	-	-	-	-
Тема 7. Індивідуальні та соціальні поведінкові аспекти консолідації землі та шляхи подолання незацікавленості. Проблемні ситуації та механізми вирішення суперечок	14-15	24	2	2	20	-	-	-	-
Разом за змістовним модулем 2	15	59	7	7	45	-	-	-	-
Усього годин		120	15	15	90	-	-	-	-

3. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Аналіз земельних ресурсів для їх ефективного використання та існуючої структури земельних угідь	2
2	Оцінка придатності земель для різних видів сільськогосподарського використання	2
3	Проектування сільськогосподарських територій після консолідації	2
4	Планування інфраструктури після консолідації	2
5	Економічна оцінка заходів консолідації земель. Оцінка вартості земельних угідь після консолідації	2
6	Оцінка соціальних аспектів консолідації земель. Юридичні аспекти консолідації земель.	2
7	Розробка плану участі зацікавлених сторін у процесі консолідації	1
8	Моніторинг стану земель після консолідації. Аналіз екологічних наслідків консолідації земель	2
	Разом годин	15

4. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Самостійна робота №1. Тема: Процедура та головні етапи консолідації земель	20
2	Самостійна робота №2 Тема: Перерозподіл ділянок сільськогосподарського призначення (варіантність підходів і технік)	25
3	Самостійна робота №3. Процедура затвердження та прийняття плану консолідації земель	25
4	Самостійна робота №4. Проблемні ситуації та шляхи їх вирішення під час процедури консолідації земель	20
	Разом годин	90

5. Засоби діагностики результатів навчання:

- Екзамен (атестаційний тест, що складається з 2 відкритих запитань – есе та 10 тестових запитань);
- Модульні тести (виконання модульних контрольних робіт №1 та №2 в кінці кожного змістовного модуля);
- Розрахункові та розрахунково-графічні роботи, як елемент виконання лабораторних і самостійних робіт;
- Захист лабораторних робіт №№2, 3, 4, 6, 7;
- Опитування (усне та письмове) на лекційних заняттях 5-10хв. часу.

6. Методи навчання

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (лабораторні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);

- самостійна робота (виконання завдань);
  - інші види-індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти (участь у студентському науковому гуртку Просторовий розвиток та інженерна інфраструктура території).

7. Методи оцінювання

- екзамен;
- усне або письмове опитування;
- модульне тестування;
- захист лабораторних робіт;
- презентації та виступи на наукових заходах;
- інші види.

Поточний контроль знань на лекційних і лабораторних заняттях (у формі усного опитування, письмових тестів, вирішення практичних завдань) є засобом виявлення ступеня сприйняття (засвоєння) здобувачами вищої освіти навчального матеріалу (1раз на дві лекції та кожного лабораторного заняття, оцінюється в балах – до 2 балів).

Модульний контроль знань (у формі письмового модульного тестового контролю до 20 балів, разом за модуль – 100 балів) є показником якості вивчення здобувачами вищої освіти окремих розділів, тем та пов'язаних з ними пізнавальних, методичних, психологічних, організаційних якостей здобувачів вищої освіти.

Підсумковий контроль знань (з навчальної дисципліни є екзамен) у формі тестів (оцінюється в балах – 18-30 балів та сумується з навчальним рейтингом, в цілому позитивний результат оцінюється 60-100 балів), є показником дійсного змісту знань здобувачів вищої освіти за обсягом, якістю, глибиною знань та вміннями застосовувати їх у практичній діяльності.

Як додаткові бали або зарахування лабораторних робіт, може бути зарахована робота у науковому гуртку «Просторовий розвиток та інженерна інфраструктура території» та тематичні (теми лабораторних занять) виступи на конференціях.

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Оцінювання знань здобувачів вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1. «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України».

Табл. 1. Співвідношення між рейтингом здобувача вищої освіти і національними оцінками

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90 – 100	Відмінно	Зараховано
74 – 89	Добре	
60 – 73	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу здобувача вищої освіти з навчальної роботи $R_{\text{нр}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{нр}} + R_{\text{ат}}$.

9. Навчально-методичне забезпечення:

Електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України e-Learn) – відсутній, так, як навчальна дисципліна буде викладатися вперше з 1 вересня 2024року (2024-2025н.р.).

Конспект лекцій та їх презентації (в електронному вигляді);

Навчальні посібники: 1. FAO. 2023. Generic master's course curriculum on land consolidation and land banking – Study and recommendations. Budapest. <https://doi.org/10.4060/cc8495en>

Методичні матеріали щодо вивчення дисципліни для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм здобуття вищої освіти:

1. Кустовська О.В., Колганова І.Г. Процедура й етапи консолідації земель: методичні рекомендації до виконання лабораторних робіт. К., 2024. 169с.

10. Рекомендовані джерела інформації:

1. . FAO. 2023. Generic master's course curriculum on land consolidation and land banking – Study and recommendations. Budapest. <https://doi.org/10.4060/cc8495en>

2. FAO. 2022a. European good practices on land banking. FAO study and recommendations. Budapest. <https://www.fao.org/3/cb8307en/cb8307en.pdf>

3. FAO. 2022b. Voluntary Guidelines on the Responsible Governance of Tenure of Land, Fisheries and Forests in the Context of National Food Security. First revision. Rome. <https://www.fao.org/3/i2801e/i2801e.pdf>

4. Йоахім Томас Землеустрій і консолідація земель на сільських територіях Німеччини. Ніжин: Видавець Лисенко М.М. URL: https://www.apd-ukraine.de/fileadmin/user_upload/Handbuch_zur_laendl_Bodenordnung_Thomas_UA.pdf

5. Joachim Thomas Land management and land consolidation in rural areas of Germany. URL: https://www.fig.net/resources/proceedings/fig_proceedings/fig2006/papers/ts80/ts80_03_thomas_0311.pdf

6. Євсюков Т., Томас Й. Німецький досвід консолідації земель і висновки для України – правові і практичні аспекти. URL: https://apd-ukraine.de/images/2022/BVVG/Brochure_Land_Consolidation/Brochure_on_Land_Consolidation_APD_FDB_UA.pdf

7. Hartvigsen, M., Mitic-Arsova, K., Gorgan, M., Georgievski, K. 2023. Lessons learned from the introduction of land consolidation in North Macedonia during 2014–2023. Budapest, FAO. <https://www.fao.org/3/cc7573en/cc7573en.pdf>

8. Hartvigsen, M. 2015. Experiences with land consolidation and land banking in Central and Eastern Europe after 1989. FAO Land Tenure Working Paper 26. Rome. <http://www.fao.org/3/a-i4352e.pdf>

9. UNESCO Institute for Statistics. 2015. International Standard Classification of Education. Fields of education and training 2013 (ISCED-F 2013) - Detailed field descriptions. UNESCO Institute for Statistics, Montreal, Canada. <http://dx.doi.org/10.15220/978-92-9189-179-5-en>

10. Veršinskas, T., Vidar, M., Hartvigsen, M., Mitic Arsova, K., van Holst, F. and Gorgan, M., 2020. Legal guide on land consolidation. Based on regulatory practices in Europe. FAO Legal Guide No. 3. Rome, FAO. <http://www.fao.org/3/ca9520en/ca9520en.pdf>

11. Novakovska I., Kustovska O. Economics of Land-Use and Land Management, Part 1: textbook. К., 2022. 430 p.

12. Land Management: in the conditions of advanced soil erosion [text] Textbook/ Kustovska O. V., Chumachenko A. M., Kharchuk N. S., Dubovik O. M. [by General edited by Kustovska O. V.]. Київ: ТОВ «ВПК «ЦЕНТРДРУК». 2019. 310с.

13. Про землеустрій: Закон України від від 22.05.2003 № 858-IV. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/858-15>

14. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо планування використання земель: Закон України від 17.06.2020 (Набрання чинності, відбудеться 24.07.2021.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/711-20>

15. Про господарські товариства: Закон України від 19.09.1991 № 1576-XII. Редакція від 01.01.2016, підстава 835-19. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1576-12>
16. Про охорону земель: Закон України від 19.06.2003 № 962-IV, Редакція від 27.06.2015, підстава 497-19. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/962-15>
17. Про оцінку земель: Закон України від 11.12.2003 № 1378-IV. Редакція від 28.06.2015, підстава 222-19. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1378-15>
18. Земельний кодекс України від 25.10.2001 № 2768-III. Редакція від 03.04.2016, підстава 1012-19. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2768-14>
19. Oneshko S., Kustovska O., Yatskovskyy B., Pashchuk L., Bulkot O., Chynchyk A. Digital transformation of public management of Ukraine's regional economy in the context of the Covid-19 pandemic: foreign experience, ukrainian realities. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, 3(44), 298–307. <https://doi.org/10.55643/fcaptp.3.44.2022.3781>
20. Verbivska L., Novikova I., Pashchuk L., Bulkot O., Kustovska O., Bannikova K. (2022) Strategies of economic development: micro, macro and mesoeconomic levels (the Ukrainian case). *CALITATEA QUALITY Access to Success* Vol. 24(192)/January 2023. P.352-559. <https://doi.org/10.47750/QAS/24.192.42>